

Nr 188.

Av herr **Gustafson** i Kasenberg, om medgivande för arrendatorn *F. O. Hallgren* av rätt till förnyad arrendevaluering eller lindring i arrendet.

I riksdagens skrivelse av den 14 april 1926 med anledning av Kungl. Maj:ts proposition samma år angående allmänna grunder för lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av till ecklesiastikt ändamål anslagen jord är i § 1 intaget följande bestämmelser:

”Är till ecklesiastikt ändamål anslagen jordbruksfastighet upplåten på arrende genom offentlig myndighets försorg, må arrendator på därom gjord ansökning kunna, då enskild rätt ej därigenom förnärmas, erhålla lindring i arrendevillkoren under förutsättning att arrendeavtalet slutits under något av åren 1917—1921;

att den 14 mars 1926 av arrendetiden återstår minst tre år;

att de kontrakterade arrendevillkoren, med hänsyn till rådande förhållanden, befinnas oskäligt tyngande och arrendatorn på grund härav kan befaras bliva urståndsatt att fullgöra sina förbindelser enligt avtalet samt att arrendatorn gjort vad av honom skäligen kan påfordras för hållande av den arrenderade fastigheten i god hävd.”

Av skrivelsen framgår bland annat, att den arrendator, som övertagit arrendet icke kan erhålla tillstånd till lindring även om arrendeavtalet slutits under åren 1917—1921.

Nu är det ju ofta så, att den som gjort en dålig affär försöker med alla till buds stående medel att komma från densamma; så har i många fall skett, att den som arrenderat särskilt prästgårdar har överlåtit sitt arrende på någon annan person, som iklätt sig svårigheterna, då han sett på företaget med andra ögon.

Ett sådant fall har arrendatorn *F. O. Hallgren* å komministerbostället 3/4 mantal *Tollebol* nr 1 med tillhörande kvarn fått erfara.

Hallgren övertog arrendet på våren 1923 av dåvarande arrendatorn *Hjalmar Andersson*, som år 1919 slutit arrendeavtalet. Åkern till detta boställe utgör sammanlagt cirka 40 hektar. Av dessa 40 hektar ha cirka 6 hektar på grund av högt vattenstånd i år icke kunnat brukas och 4 hektar ha tidvis dränkts, då vattenståndet i ån är högre än vanligt.

På egendomen utsås 500 kg. höstsäd, som giver 8:de kornet eller 4,000 kg., 2,000 kg. vårsäd som giver 5:te å 4:de kornet eller 9,000 kg., 60 en-

betslass hö å 300 kg. eller 18,000 kg. På egendomen födas 12 stycken kor, 2 ungdjur och 3 stycken hästar.

Skatterna utgöra för det arrenderade området kronor 269:43. Natura-
vägunderhållet är uppskattat till kronor 192:—.

Enligt ekonomisk besiktning av den 9 september 1926 är arrendatorn ålagd att bota brister å boställets byggnader för tillsammans kr. 6,519:—, avräknat virkets värde, då detta efter jägmästarens anvisning får tagas å boställets skog. Arrendet utgår med 1,800 kronor.

Under de år Hallgren innehaft arrendet har han nedlagt ganska mycket arbete på egendomens förbättring, genom dikning, sprängning i avlopps-
diken av berg, som hindrat vattenavrinningen, ävensom förbättrat jord-
bruket i sin helhet.

Hallgren arrenderade förut ett litet ställe, familjen växte till, en del av
sönerna voro ute på arbetsförtjänst på annat håll, men så kom brist på
arbetstillfälle för pojkarna och genom att anskaffa arbete åt alla barnen,
så övertog han arrendet i Tollebol. Genom att använda egen arbetskraft
trodde han sig kunna klara arrendet. Hans beräkningar ha emellertid
slagit fel och han drages nu med ekonomiska svårigheter. Då mannen
och hela familjen äro mycket arbetsamma och skötsamma, så skulle en lind-
ring av arrendet helt säkert vara befogad och bidra till att familjen skulle
kunna klara sig.

Jag får därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att arrendatorn F. O. Hall-
gren måtte beviljas förnyad arrendeuppskattning eller lind-
ring av nu utgående arrende.

Stockholm den 21 januari 1927.

Arthur Gustafson

i Kasenberg.